

UCHWAŁA NR LXII/537/23
RADY MIASTA MIĘDZYRZEC PODLASKI

z dnia 25 sierpnia 2023 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40, 572) Rada Miasta uchwała, co następuje:

§ 1.

1. Nadaje się nazwę ulicy położonej w obrębie 1 na działkach o numerach ewidencyjnych: 1269/7 i 1269/3 - **ul. kpt. Władysława Szwendera**.
2. Położenie ulicy określa załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Międzyrzec Podlaski.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Załącznik graficzny do uchwały
Nr LXII/537/23
Rady Miasta Międzyrzec Podlaski
z dnia 25 sierpnia 2023 r.

m. Międzyrzec Podlaski
skala 1:2000

Uzasadnienie

Władysław Szwender urodził się 24 października 1924 roku w Międzyrzecu Podlaskim. Kiedy miał rok, jego rodzina przeprowadziła się do Nowogrodu w województwie baranowickim, w związku z pracą ojca w Polskich Kolejach Państwowych. Tam spędził dzieciństwo i lata młodości, Ukończył Szkołę Podstawową im. Marii Konopnickiej oraz dwie klasy gimnazjum im. Tadeusza Rejtana. Jego dom znajdował się w pobliżu koszar 78. Pułku Piechoty, 26. Pułku Piechoty oraz 26 Pułku Ułanów, którego dowódcą był generał Władysław Anders.

We wrześniu 1939 roku ojciec Władysława Szwendera został aresztowany pod Archangielskiem i skazany na 15 lat łagru. Masowe wywózki ludności polskiej na Syberię rozpoczęły się w lutym 1940 roku. 13 kwietnia 1940 roku Władysław wraz z matką i siostrą zostali wysłani do Kazachstanu. Przez rok pracowali w kołchozie, a w 1941 roku przeniesiono ich do budowy lokomotywni. Pracowali 12 godzin na dobę w niewolniczych warunkach wraz z 5000 polskich zesłańców.

22 czerwca 1941 roku nazistowskie Niemcy napadły na swojego morderczego sojusznika – bolszewicką Rosję. Wtedy pojawiła się isierka nadziei dla zesłańców. 30 lipca 1941 roku Rząd Polski w Londynie podpisał układ Sikorski – Majski, rozpoczynający współpracę na rzecz pokonania Niemiec. Łączyło się to z amnestią dla niewinnych deportowanych na Syberię. Układ opierał się na utworzeniu Wojska Polskiego i wspólnej walce na froncie wschodnim. Szwender miał wówczas 17 lat i postanowił dołączyć do WP. Początkowo ze względu na duży napływ ochotników, braku żywności i umundurowania, młodzi kandydaci nie byli przyjmowani. Na przyjęcie do służby czekał miesiąc, tułając się po okolicy. W marcu 1942 roku nadeszły transporty z żywnością i mundurami z Anglii, a młody Władysław został przyjęty do 27 Pułku Piechoty 10 Dywizji Piechoty. W kwietniu 1942 roku Anders łącząc dywizje, utworzył Samodzielną Brygadę Strzelców Karpackich. Żołnierze zostali przerzuceni do Iraku, następnie do Włoch. W kwietniu 1944 roku oddział Szwendera zastąpił wojska brytyjskie pod Monte Cassino, gdzie został ranny podczas walk w Wąwozie. Kiedy doszedł do siebie, wrócił do walki, zdobywając ze swoją jednostką ważny port w Anconie nad Adriatykiem i dziesiątki mniejszych miasteczek. Zwieńczeniem walk 2 Korpusu było zdobycie Bolonii i zakończenie kampanii we Włoszech. Po wojnie zdecydował się na służbę w Kanadzie. Po dwuletnim kontrakcie przyjechał do Edmonton (Kanada), gdzie osiedlił się i poznał swoją żonę. Mieli pięcioro dzieci: trzech synów i dwie córki. Został uhonorowany Krzyżem Walecznych, Krzyżem Monte Cassino, Medalem Pro Bono Poloniae oraz wieloma innymi odznaczeniami polskimi i brytyjskimi.

Aby uczcić pamięć Władysława Szwendera, który zmarł w kanadyjskim Edmonton, wypełniając ostatnią wolę zmarłego, który pragnął, aby jego prochy zostały złożone w ojczystej ziemi, człowiek który w ciągu swego długiego życia złożył liczne dowody całkowitego oddania ojczyźnie.

